

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol held at Council Chamber, County Hall, The Rhadyr USK on Dydd Mercher, 10fed Medi, 2025 at 3.00 pm

YN

BRESENNOL:

CYNYRCHIOLWYR CYNGHORWYR SIROL:

Cynghorydd Sir Louise Brown,
Cynghorydd Sir Rachel Buckler,
Cynghorydd Sir Paul Pavia,
Cynghorydd Sir Angela Sandles,
Cynghorydd Sir Laura Wright
Cynghorydd Sir Su McConnel yn amnewid am John Crook

CYNYRCHIOLWYR FFYDD A CHRED:

Revd. J. Greaves
Clare Werrett
Phillip Middleton

CYNYRCHIOLWYR ATHRAWON:

Susan Marles
Claire Rosato
Charlotte Rhodes

SWYDDOGION YN BRESENNOL:

Sharon Randall-Smith	Pennaeth Cyflawniad a Chyrhaeddiad
Wendy Barnard	Swyddog Gwasanaethau Democrataidd
Geraint Edwards	Cynghorydd Cyfreithiol
Hayley Jones	Curriculum Partner (SACs and RVE)

APOLOGIES:

Cynghorwyr Sir John Crook

1. Cadarnhad o benodiad yr Aelod Cabinet dros Addysg gan Gyngor y Cabinet fel Gadeirydd CYS

Cadarnhawyd bod y Cyngor wedi penodi'r Aelod Cabinet dros Addysg, y Cynghorydd Sir Laura Wright, yn Gadeirydd y CYS.

2. Penodi Is-gadeirydd

Penodwyd y Cynghorydd Sir Louise Brown yn Is-gadeirydd.

3. Croeso, cyflwyno aelodau newydd ac ymddiheuriadau am absenoldeb

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol held at Council Chamber, County Hall, The Rhadyr USK on Dydd Mercher, 10fed Medi, 2025 at 3.00 pm

Nododd y Cadeirydd fod nifer o aelodau newydd wedi cael eu recriwtio i'r CYS, fel a ganlyn:
Bev Bannon, yn cynrychioli'r Eglwys Gatholig Rufeinig
Tina Bryant, Cynrychiolydd Athrawon
Gareth James, Cynrychiolydd Athrawon
Susan Marles, Cynrychiolydd Athrawon
Phillip Middleton, Dyneiddiwr
Charlotte Rhodes, Cynrychiolydd Athrawon
Clare Rosato, Cynrychiolydd Athrawon
Clare Werrett, yn cynrychioli'r Eglwys yng Nghymru

Croesawyd yr holl aelodau newydd i'r CYS. Cyflwynodd y rhai a oedd yn bresennol eu hunain.

4. Datganiadau o Fuddiant

Nid oedd unrhyw ddatganiadau o ddiddordeb.

5. Cyflwyniad: Staff o Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru'r Archesgob Rowan Williams

Croesawodd y Cadeirydd Nicky Wheeler, Dirprwy Bennaeth Ysgol Gynradd Wirfoddol a Gynorthwyr yr Eglwys yng Nghymru yr Archesgob Rowan Williams, i'r cyfarfod a rhoddodd gyflwyniad am fywyd yn yr ysgol.

Esboniodd am Gwricwlwm Cymru; y pedwar diben, cyfrifoldebau trawsgwricwlaidd llythrennedd, rhifedd a chymhwysedd digidol, y chwe maes dysgu a phrofiad gwahanol o Gelfyddydau Mynegiannol, Iechyd a Llesiant, Dyniaethau, Ieithoedd, Llythrennedd a Chyfathrebu, Mathemateg a Rhifedd, Gwyddoniaeth a Thechnoleg.

Esboniodd y datganiadau 'Beth sy'n Bwysig' a'r 5 thema drawsgwricwlaidd o Addysg Perthasoedd a Rhywioldeb, Hawliau Dynol, Amrywiaeth, Gyrfaoedd a phrofiadau cysylltiedig â gwaith a chyd-destunau Lleol, Cenedlaethol a Rhyngwladol.

Cyflwynodd Mrs Wheeler ddatganiad gweledigaeth cwricwlwm yr ysgol. Esboniodd y cynnig Cwricwlwm yn yr ysgol a bod y ddarpariaeth gefnogol yn cynnwys defnyddio Deall Cristnogaeth, Ysgolion Coedwig ac Eco-ysgolion Eco i helpu i ddysgu'r plant i fod yn ddinasyddion cyfrifol a moesegol a 'Thrive' ac 'ELSA' i gefnogi sgiliau cymdeithasol ac emosiynol y plant.

Esboniwyd Darpariaeth Addysg a Gwirfoddol a Gynorthwyr yr Ysgol. Nid yw Dysgu Proffesiynol a Diwylliannol bellach yn bwnc annibynnol ond fe'i cyflwynir fel rhan o thema, pwnc, neu fel gyrrwr pwnc neu ganolbwynt pwnc. Mae Arweinydd y Dysgu Proffesiynol a Diwylliannol wedi ysgrifennu canllawiau a pholisi clir ac wedi gweithio gyda Chyfarwyddwr Addysg Esgobaethol yr Eglwys yng Nghymru i gynnal arolygiad Adran 50 ffug. Mae Arweinydd y Dysgu Proffesiynol a Diwylliannol bellach yn rhannu ei harfer da gydag Arweinwyr Dysgu Proffesiynol a Diwylliannol eraill ar draws yr esgobaeth. Mae gwerthoedd Cristnogol yn treiddio drwy'r holl ddysgu; addysgir ffyddau eraill a chredoau anghrefyddol hefyd. Esboniodd Mrs Wheeler sut mae gwerthoedd yr ysgol yn cael eu hymgorffori mewn addoliad a phwysleisiodd bwysigrwyd Ymwelwyr ac ymweliadau i ddarparu enghreifftiau o brofiad byw.

Gan gyffwrdd â dysgu proffesiynol, esboniwyd bod staff yn dewis llyfr bob blwyddyn i'w ddarllen gyda'i gilydd a myfyrio arno. Gwahoddir rhieni a Llywodraethwyr hefyd i ddarllen y llyfr a ddewiswyd (darparwyd enghreifftiau). Mae polisïau ac arferion yn cael eu diweddarau yn seiliedig

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol held at Council Chamber, County Hall, The Rhadyr USK on Dydd Mercher, 10fed Medi, 2025 at 3.00 pm

ar yr adlewyrchiad hwn e.e. mae arferion wedi newid i wella iaith ddysgu'r plant a ddefnyddir wrth wrando ar ddysgwyr (gweler isod). Mae'r dull hwn i'w ddatblygu ar draws y clwstwr.

Rhannodd Mrs Wheeler ddiwrnod nodweddiadol ym mywyd yr ysgol ac anogodd yr aelodau i ymweld â gwefan yr ysgol i weld lluniau a gwybodaeth am yr ysgol.

Croesawodd Aelod safbwynt yr ysgol ar yr amser a neilltuwyd ar gyfer addoli ac addoli ar y cyd. Roedd Aelodau eraill wedi ymweld â'r ysgol ac wedi teimlo'n gartrefol iawn. Cadarnhaodd eu bod wedi profi ethos ac arferion cadarnhaol yr ysgol fel yr eglurwyd yn y cyflwyniad.

The Chair and CYS Members thanked Mrs Wheeler for her presentation.

6. I nodi cofnod y cyfarfod blaenorol a gynhaliwyd ar 19eg Mawrth 2025 a'r Paneli Recriwtio a gynhaliwyd ar 19eg Mawrth 2025 a 26ain Mehefin 2025

Cymeradwywyd nodiadau'r cyfarfodydd canlynol fel cofnod cywir:

Cyfarfod CYS: 19eg Mawrth 2025

Pwyllgor Recriwtio CYS: 19eg Mawrth 2025

Pwyllgor Recriwtio CYS: 26ain Mehefin 2025

Yn deillio o'r cofnodion, nododd Aelod nad oedd y cyfrifiad ar ffydd a chred wedi'i ddsbarthu i ysgolion. Cytunwyd y dylid dilyn y mater hwn. [CAM GWEITHREDU: Hayley Jones/Sharon Randall-Smith]

7. Diweddariad ar Aelodaeth

O ran y ddwy swydd wag ar gyfer cynrychiolwyr athrawon, cadarnhawyd eu bod wedi cysylltu gyda'r undebau llafur.

Nododd Aelod fod tair swydd wag hefyd ar gyfer cynrychiolwyr Cyngor yr Eglwysi Rhyddion. Dywedodd y Clerc nad yw Cytun bellach yn gallu cynorthwyo gyda llenwi swyddi gwag ond eu bod wedi darparu rhestr o eglwysi/sefydliadau o fewn Cyngor yr Eglwysi Rhyddion i gysylltu â nhw ac awgrymodd hefyd y gallai fod cysylltiadau o fewn Cyngor yr Eglwysi Rhyddion.

8. I dderbyn diweddariad gan Gynghorydd CGM y GCA

Rhoddodd y Cynghorydd Dysgu Proffesiynol (DP) ddiweddariad fel a ganlyn:

O ran Dysgu Proffesiynol (DP), bydd pwyslais parhaus ar Ddysgu Proffesiynol drwy gydol y flwyddyn. Bydd ysgolion yn derbyn cefnogaeth ar gyfer cynllunio a datblygu'r cwricwlwm lle bo angen gyda symudiad tuag at archwilio dilyniant o fewn y cwricwlwm. Bydd y Gwasanaeth Cyflawni Addysg (GCA) yn parhau i nodi a rhannu enghreifftiau o arfer effeithiol ar draws ysgolion.

Mae ysgolion uwchradd yn derbyn cefnogaeth ar gyfer y TGAU newydd, yn enwedig yr Asesiad Heb Arholiad. Mae cyfarfodydd DP a rhwydwaith wedi'u cynllunio i ymgorffori hyn.

Mewn cydweithrediad â Phrifysgol Bangor, mae hyfforddiant i athrawon heb gefndir mewn DP/CGM wedi'i gynllunio gyda'r nod o feithrin hyder a sgiliau ar gyfer addysgu CGM effeithiol. Er mwyn gwella addysgeg effeithiol, mae'r GCA yn ailedrych ar strategaethau addysgu newydd

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol held at Council Chamber, County Hall, The Rhadyr USK on Dydd Mercher, 10fed Medi, 2025 at 3.00 pm

ac yn eu cyflwyno i ddarparu offer pendant ar gyfer cymhwyso uniongyrchol yn yr ystafell ddosbarth, sesiynau DP a chyfarfodydd rhwydwaith ar gyfer cyfnodau cynradd ac uwchradd. Mae Dysgu yn Seiliedig ar Ymholiad yn cael ei archwilio gan edrych yn benodol ar brosesau ymholi mewn CGM i wella datblygiad cwricwlwm.

Mae cyfarfod cyntaf y Pwyllgor Ymddygiad Addysgol leuenctid wedi'i drefnu ymhen pythefnos. Bydd y Pwyllgor Ymddygiad Addysgol leuenctid yn cynnal panel Rhyng-ffydd gyda chynrychiolwyr crefyddol ac anghrefyddol amrywiol. Gofynnwyd i aelodau'r panel leuenctid baratoi cwestiynau i'w trafod. Mae'r digwyddiad yn cyd-fynd ag Wythnos Rhyng-ffydd.

Gofynnodd aelod am weld yr adnoddau a ddarparwyd i'r Pwyllgor Ymddygiad Addysgol leuenctid, yn enwedig ynglŷn â'r grwpiau crefyddol ac anghrefyddol. Cadarnhawyd nad oes unrhyw adnoddau ffurfiol, dim ond cwestiynau a ddyfeisiwyd gan yr ysgolion eu hunain. Bydd y rhain yn cael eu darparu ymlaen llaw i'r paneli. Mae'r pynciau'n cynnwys hinsawdd, gwyddoniaeth, crefydd, a Deallusrwydd Artiffisial.

Gofynnwyd am ragor o wybodaeth am strwythur y panel Rhyng-ffydd, pa grwpiau crefyddol ac anghrefyddol sy'n cael eu cynrychioli a sut mae cynrychiolwyr yn cael eu dewis.

Mae'r Gwasanaeth Addysg Gyffredinol yn parhau i ddarparu cefnogaeth bwrpasol i Ysgolion yn seiliedig ar anghenion ysgolion unigol.

Nododd y Cynghorydd Addysg Grefyddol nad oedd unrhyw Ysgolion Cynradd RC yn Sir Fynwy yn gallu rhoi cyflwyniad ar yr arolygiad S50 oherwydd pwysau llwyth gwaith. Rhoddodd y Cynghorydd Addysg Grefyddol gyflwyniad o Ysgol Gynradd Gatholig San Helen yng Nghaerffili a oedd yn amlinellu sut mae Addysg Grefyddol (AG) wedi'i strwythuro a'i chyflwyno mewn ysgol Gatholig:

1. Hunaniaeth a Chenhadaeth Ysgol Gatholig

Rhaid i ysgolion Catholig ddeall a chofleidio eu hunaniaeth unigryw yn glir. Dylai ffydd dreiddio pob agwedd ar fywyd yr ysgol. Addysgir AG fel gwirionedd, nid dim ond cred (e.e., Iesu fel Mab Duw).

2. Strwythur Addysg Grefyddol Cyflwynir AG trwy dair maes cydgysylltiedig:

Gwybodaeth – Cyfeiriadur Addysg Grefyddol: "I'ch adnabod chi'n gliriach"
Addoliad – Gweddi a Litwrgi: "I'ch caru chi'n anwylach"
Bywyd – Bywyd a Chenhadaeth Gatholig: "I'ch dilyn chi'n agoCYSh"

3. Nodau Addysg Gatholig

Astudiaeth systematig o gredoau Catholig.
Addysgu dilys o ffydd.
Deialog o gyfarfyddiad â safbwyntiau eraill ar y byd.
Ymgysylltiad beirniadol a phersonol.
Cymhwyso ar draws pynciau (e.e., hanes, llythrennedd).

4. Methodoleg Addysgu

Mae RED wedi'i strwythuro o amgylch: Clywed, Credu, Dathlu, Byw.
Cefnogir athrawon gyda nodiadau cefndir a datblygiad proffesiynol.

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol held at Council Chamber, County Hall, The Rhadyr USK on Dydd Mercher, 10fed Medi, 2025 at 3.00 pm

Mae dulliau addysgu creadigol yn cynnwys drama, celf, gweithgareddau awyr agored, a chysylltiadau trawsgwricwlaidd.

5. Asesu a Chynllunio

Mae asesu mewn cyfnod pontio; mae canlyniadau wedi'u diffinio ond heb eu ffurfioli eto. Mae AG yn dilyn calendr litwrgaidd gyda themâu cyson ar draws blynyddoedd ysgol.

6. Cymorth ac Ymgysylltu ag Athrawon

Gall athrawon o bob ffydd (neu ddim ffydd) addysgu AG gyda hyfforddiant priodol.

Diwylliant o onestrwydd a chymorth i athrawon sy'n anghyfarwydd ag athrawiaethau Catholig. Defnyddio llywodraethwyr ac offeiriaid plwyf ar gyfer arweiniad a datblygiad.

7. Gweddi a Litwrgi

Gweddi ddyddiol, myfyrdod Cristnogol, a chynulliadau wythnosol. Arferion addoli creadigol (e.e., claddu ac atgyfodi "Aleliwia"). Mae litwrgïau ffurfiol fel yr Offeren yn annatod ac yn ddiwyfnewid.

8. Bywyd a Chenhadaeth Gatholig

Yn seiliedig ar Broffil Disgyblion yr Jeswitiaid – rhinweddau wedi'u hintegreiddio i gynllunio'r cwricwlwm.

Mae cynllunio pwrpas yn dechrau gyda rhinweddau a chysylltiadau â chwricwlwm Cymru.

Addysgu Cymdeithasol a moeseg Gatholig yn cael eu haddysgu'n ddisylw.

9. Addysg Rhywiol a Rhywioldeb a Moeseg

Rhaglenni Calon Ffrwythlon a Bywyd i'r Cyfan a ddefnyddir i fodloni gofynion Llywodraeth Cymru.

Dull seiliedig ar ffydd o ymdrin ag addysg berthnasoedd a moeseg.

10. Arolygu ac Atebolrwydd

Caiff ysgolion eu harolygu bob tair blynedd ar draws y tri maes. System raddio debyg i Estyn; rhaid mynd i'r afael â phob maes.

11. Cwestiynau Cyffredin a Ofynnwyd

Gall pobl nad ydynt yn Gatholigion addysgu mewn ysgolion Catholig.

Mae athrawon yn arwain gweddi waeth beth fo'u cred bersonol.

Rhaid i AG ffurfio 10% o'r amserlen wythnosol.

Mae Cynhadledd Esgobion Cymru a Lloegr yn gosod canllawiau.

9. Busnes CCYSAGauC

1. Enwebiadau i Bwyllgor Gweithredol CCYSAGauC: Nodwyd
2. Cofnodion cyfarfod Mawrth 2025 CCYSAGauC: Nodwyd
3. Adroddiadau Blynyddol CYS: Sleidiau o gyflwyniad Phil Lord: Nodwyd

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol held at Council Chamber, County Hall, The Rhadyr USK on Dydd Mercher, 10fed Medi, 2025 at 3.00 pm

4. 4. Llythyr CCYSAGauC at Lynne Neagle, Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg: Nodwyd bod yn rhaid i ysgolion addysgu'r RVE a'r arholiadau gorfodol. Mae hyn wedi achosi problem i ysgolion oherwydd yr amser sydd ar gael/llwyth gwaith. Ystyriwyd nad oedd y llythyr a'r llythyr o bosibl wedi mynd i'r afael â'r pwynt hwnnw'n llawn. Nodwyd hefyd y bydd swyddogion yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am y canlyniadau ac y gellir darparu ymateb wedi'i ddiweddarau.
5. Papurau ar gyfer cyfarfod Haf CCYSAGauC – 2il Gorffennaf 2025: Nodwyd

10. Adroddiad Blynyddol

Derbyniwyd yr adroddiad blynyddol drafft, a gwahoddwyd sylwadau.

Nodwyd nad oedd unrhyw ymweliadau i arsylwi addoli ar y cyd mewn ysgolion eleni. Gofynnwyd a oedd hynny'n rhywbeth y gellid ei ystyried yn y flwyddyn nesaf. Cyhoeddodd y Pennaeth Cyflawniad a Gwasanaethau Estynedig fod arolwg addoli ar y cyd wedi'i baratol. Bydd yr arolwg yn cael ei rannu ag aelodau'r Pwyllgor Addysgu Cymunedol i gael sylwadau dros yr ychydig wythnosau nesaf. Pan fydd wedi'i gwblhau, bydd yr arolwg yn cael ei anfon at ysgolion. Bydd yr arolwg hefyd yn gofyn a yw ysgolion yn fodlon cael Aelodau'r Pwyllgor Addysgu Cymunedol i arsylwi addoli ar y cyd.

Mewn ymateb i gwestiwn, cadarnhaodd y cynrychiolydd cyfreithiol fod Cylch Gorchwyl y Pwyllgor Addysgu Cymunedol a Chyfansoddiad Cyngor Sir Fynwy yn cynnwys cynghori'r awdurdod ar addoli ar y cyd ac Addoli ar y Cyd yn ei ysgolion. Mae Addoli ar y Cyd yn wahanol i ac yn disgyn y tu allan i gylch gwaith cwricwlwm Addoli ar y Cyd.

11. I nodi'r Blaengynllun

I'w nodi.

12. Dyddiad y Cyfarfod Nesaf: 3ydd Rhagfyr 2025 am 3pm

Y cyfarfod diwedd yn 4.40 pm